

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 61 hallituksen esityksen johdosta laiksi maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunta on 9 päivänä joulukuuta 1991 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 207.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti eduskunnan perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon, joka on tämän mietinnön liitteenä.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Maija-Leena Sarkko valtiovarainministeriöstä, ylitarkastaja Lasse Lovén verohallituksesta sekä osastopäällikkö Timo Nyrhinen ja osastonjohtaja Esko Kiviranta Maataloustuotajain Keskusliitosta.

Kuluvan vuoden alusta voimaan tulleen metsäverouudistuksen yhteydessä muuttuivat myös metsämaan uudistusalan veronhuojennusta koskevat säännökset. Maatilatalouden tuloverolain mukaan verovelvollisella on oikeus metsätalou-

den puhtaasta tulosta erikseen vähentää taimikonhoitomenot niin sanottuna taimikkovähennyksenä.

Hallitus ehdottaa, että metsäverotuksessa vähennettävä taimikkovähennys voidaan myöntää vain niille luonnollisten henkilöiden, kuolinpesien ja näiden muodostamien yhtymien ennen kuluvaan vuotta perustamille taimikoille, joille aikaisemman lainsäädännön nojalla olisi voitu myöntää verovapaus taimikon vakiintumisen perusteella. Samalla ehdotetaan tarkennettavaksi uudistusalan vähimmäispinta-alan määrittely.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1991

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tenhiälä, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Huuhtanen, Kallis, Laaksonen, Lahti-Nuuttila,

Louvo, Luukkainen, Malm, Sasi, Savolainen ja Turunen sekä varajäsenet Alaranta, Apukka, Lehtosaari, Linnainmaa, Nyby, Renko, T. Roos ja Savela.

EDUSKUNNAN
PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Liite

Helsingissä
12 päivänä joulukuuta 1991
Lausunto n:o 10

Valtiovarainvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 9 päivänä joulukuuta 1991 hallituksen esityksen n:o 207 laiksi maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa valtiovarainvaliokunnalle.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Maija-Leena Sarkko valtiovarainministeriöstä, professori Edward Andersson, professori Antero Jyränki, professori Ilkka Saraviita ja professori Kari S. Tikka.

Käsiteltyään asian yksinomaan valtiosääntöoikeudelliselta kannalta perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan maatilatalouden tuloverolakia muutettavaksi niin, että metsäverotuksessa myönnettävä taimikkovähennys voidaan myöntää vain niille luonnollisten henkilöiden, kuolinpesien ja näiden muodostamien yhtymien ennen vuotta 1991 perustamille taimikoille, joille aikaisemman lainsäädännön nojalla olisi voitu myöntää verovapaus taimikon vakiintumisen perusteella. Samalla ehdotetaan tarkennettavaksi uudistusalan vähimmäispinta-alan määrittely.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1991 toimitettavassa verotuksessa.

Esityksen säätämisjärjestysperustelujen mukaan lakiehdotus voitaneen käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä, koska ehdotuksessa ei ole kysymys sinänsä uudesta tai lisästä verosta.

Valiokunnan kannanotot

Voimassa olevat säännökset taimikkovähennyksestä annettiin lailla 718/90, joka tuli voimaan vuoden 1991 alussa. Tätä aiemman lain mukainen taimikon veronhuojennus voitiin myöntää vähintään puolen hehtaarin suuruisesta taimikosta luonnollisille henkilöille ja kuolinpesille sekä näiden muodostamille yhtymille.

Asianomaisesta hallituksen esityksestä n:o 64/1990 vp ilmenee, että ennen vuotta 1991 perustetuista taimikoista myönnettävän uuden taimikkovähennyksen edellytykset tahdottiin sitoa aiemman lain mukaisiin taimikon veronhuojennusedellytyksiin. Vuoden 1990 lain voimaantulosäännöksen 3 momentin tarkoituksena oli, että uusi taimikkovähennys myönnettäisiin myös aiemman lain mukaiseen taimikon veronhuojennukseen oikeutetuille, vaikka taimikkoa ei ollutkaan todettu vakiintuneeksi ennen uuden lain voimaantuloa. Lakia säädettäessä tarkoitettiin, että taimikkovähennys myönnetään sitten, kun taimikon vakiintumisen edellytykset on selvitetty.

Uuden taimikkovähennyksen tällainen tarkoitus käy selville myös siitä, että kyseisessä hallituksen esityksessä arvioitiin taimikkovähennyksen supistavan tulopohjaa 150 miljoonaa markkaa. Käsiteltävänä olevan esityksen perusteluista puolestaan näkyy, että toisin tulkittuna sääntelyn vaikutukset veronsaajien tuloihin olisivat vähintään kaksikymmenkertaisesti suuremmat.

Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan voidaan käsiteltävänä olevaa lakiehdotusta edellä esitetyn perusteella luonnehtia voimassa olevaa lakia selventäväksi siltä osin kuin lakiehdotus koskee ennen vuotta 1991 perustettuja taimikoita. Lain selventäminen on tässä tapauksessa aiheellista verotuksen toimittamisen kannalta.

Lakiehdotukseen sisältyvän säännöksen mukaan myös vuonna 1991 ja sen jälkeen perustettujen taimikoiden osalta vähennyksen myöntämisen edellytyksenä olisi se, että taimikko on suuruudeltaan vähintään puolen hehtaarin suuruinen. Tämä edellytys koskee voimassa olevan lain 13 §:n 3 momentin sanamuodon mukaan pelkästään ns. uudistamisvähennystä. Asianomaisen hallituksen esityksen perustelut voidaan kuitenkin tulkita niin, että tämän suuruusedellytyksen tarkoitettiin koskevan metsämaan uudistusalaan liittyviä vähennyksiä yleensä ja siis myös taimikkovähennystä. Näin ollen voidaan lakiehdotusta myös tältä osin pitää voimassa olevaa lakia selventävänä.

Edellä esitetyn perusteella lakiehdotuksessa ei ole kysymys sellaisesta uudesta tai lisäystä verosta, jota tarkoitetaan valtiopäiväjärjestyksen 68 §:ssä.

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta esittää kunnioittavasti,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Zyskowicz, jäsenet Jansson, Kaarilahti, Koskinen, Laine,

M. Laukkanen, J. Leppänen, Moilanen, Nikula, Näsi, Varpasuo, Vistbacka, Vähänäkki ja Väistö.

